

— ZESZYT — GALERIA KOSZAROWA 19

N_o1

N_o2

AGATA DUDEK

MONIKA HANULAK

MAŁGORZATA NOWAK

Ilustracja jest dla mnie obszarem granicznym, nieokreślonym, nieoczywistym, a przez to ciekawym i zaskakującym. Polem, na którym stykają się różne dziedziny, do głosu dochodzą różne rodzaje wrażliwości. Miejscem, w którym znakomicie odnajdują się zarówno artyści, jak i projektanci.

Biegłość rysunkowa, niepowtarzalna stylistyka, otwartość na eksperyment, umiejętność tworzenia atrakcyjnego obrazu graficznego, lecz także myślenie o odbiorcy, o integracji obrazu z tekstem, spójności ilustracji w całym projekcie, czy płynności narracji opowiedzianej obrazem. To wszystko sprawia, że ilustracja jest dziedziną tak atrakcyjną, stanowiąc jednocześnie dla artysty spore wyzwanie. Zapewne z tego też względu przyciąga wielu studentów, którzy chętnie podejmują się tego niełatwego zadania. Z jednej strony daje możliwość wykazania dużej kreatywności i wykorzystania indywidualnych predyspozycji studenta, z drugiej jest zadaniem projektowym, dedykowanym konkretnemu odbiorcy, ze wszystkimi ograniczeniami i wymaganiami. Ilustracja rzadko występuje niezależnie, dopiero w relacji z tekstem nabiera symboliki, dopowiada, interpretuje jego znaczenie, czasem odkrywając drugie dno. Dobry ilustrator opowiada historię na równi z autorem tekstu.

Polska ilustracja zawsze była naszym mocnym punktem, wręcz dobrem narodowym. Na równi z polską szkołą plakatu zjawisko to wypłynęło na szerokie wody międzynarodowe i miało się tam bardzo dobrze. Do czasu załamania się rynku wydawniczego, który po 1989 roku zalała fala tandetnych przedruków z Zachodu, zmywając na jakiś czas naszą wyjątkową pozycję w tej dziedzinie. Nawet jeżeli zjawisko polskiej szkoły ilustracji traktujemy w kategoriach pewnego zamkniętego już dziś, historycznego okresu, to zdumiewające jest, jak niewystarczająco opisana jest ta dziedzina. Podczas gdy o polskiej szkole plakatu mówi się z dumą, a czasem nawet podtrzymuje iluzję jej trwania, to równie ważna i wartościowa tradycja ilustratorska jest o wiele skromniej opisana i przeanalizowana. Jedyna próba obszernej analizy i usystematyzowania tematu została podjęta przez Anitę Wincencjus-Patynę w opracowaniu *Stacja ilustracja. Polska ilustracja książkowa 1950–1980. Artystyczne kreacje i realizacje*, Wrocław 2008.

Od paru lat w polskiej ilustracji dzieje się dobrze, a nawet bardzo dobrze. Pojawiła się nowa fala młodych, zdolnych i oryginalnych twórców. Coraz więcej wartościowych ilustracji znajdziemy w kolorowej prasie, a książka dla dzieci znowu zdobywa międzynarodowe uznanie. Wystarczy wspomnieć, że przez ostatnie cztery lata to polskie ilustratorki zdobywały *Bologna Ragazzi Award*, w kategorii *non-fiction* (dwukrotnie Iwona Chmielewska, Marta Ignerska i ostatnio Urszula Palusińska). Cały świat wydawniczy wie, że ta nagroda jest jak ilustratorski Oscar.

Ten triumfalny powrót polskiej ilustracji na międzynarodowe wody zapoczątkowała przyznana w 2008 roku *Bologna Ragazzi Award* dla książki *Tuwim. Wiersze dla dzieci*, wydanej przez Wytwórnię, jednoosobowe wydawnictwo Magdaleny Kłos-Podsiadło, która postawiła na oryginalność i wysoką jakość ilustracji, typografii i grafiki edytorskiej książki. W projekcie wzięło udział grono młodych artystek, związanych z warszawską ASP. Wśród nich była Monika Hanulak, już wówczas wyróżniająca się wyjątkową precyzją i wyrazistością kompozycji oraz niezwykłym zmysłem projektowym, które są wyraźnie widoczne w jej pracach po dziś dzień.

Wystawa, prezentowana w galerii Koszarowa 19 towarzyszy 4. edycji konkursu *Książka dobrze zaprojektowana – zacznijmy od dzieci*, organizo-

wanego przez Akademię Sztuk Pięknych w Katowicach. Nazwisko Agaty Dudek przewija się w nim od pierwszej edycji, która odbyła się w 2008 roku. Agata zdobyła wówczas, jeszcze jako studentka, jedną z głównych nagród, już wtedy pokazując ilustracje o indywidualnym, wyrazistym stylu, który stale ewoluuje. W kolejnej odsłonie, w 2010 roku, zdobyła honorowe wyróżnienie jury, a w 3., będąc już absolwentką warszawskiej uczelni, została zaproszona do grona jurorów. Dziś ma na swoim koncie wiele znakomitych książek dla dzieci, ilustracji prasowych i niemało prestiżowych nagród. Razem z Małgorzatą Nowak współtworzy studio graficzne Acapulco.

Wszystkie trzy ilustratorki, których prace prezentowane są na wystawie, były związane z pracownią Profesora Zygmunta Januszewskiego, znakomitego pedagoga warszawskiej ASP, prowadzącego przez lata prężnie działającą Pracownię Ilustracji. Pracownię o bogatych tradycjach, którą przed Zygmuntem Januszewskim prowadził Janusz Stanny, a wcześniej Jan Marcin Szancer. Wyszło z niej wielu młodych, ciekawych twórców, dziś nadających ton współczesnej polskiej ilustracji. Z uwagą i przyjemnością obserwowałam sukcesy jego studentów. Zresztą on sam był znakomitym ilustratorem, zaangażowanym w działania Muzeum Karykatury i legnickiego Satyrykonu. Agata Dudek, Monika Hanulak oraz Małgorzata Nowak należą do młodego pokolenia polskich ilustratorek i w znaczny sposób zaznaczają w nim swoją pozycję. Ilustrują znakomite książki, zdobywają prestiżowe nagrody, a Dudek i Hanulak wykładają ponadto ilustrację w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.

Wydaje się, że polska ilustracja ma się znowu bardzo dobrze, ale wciąż daleko nam do najprężniejszych zagranicznych rynków wydawniczych, a sukces jest udziałem niewielu z całej rzeszy osób, starających się przebić na tym gruncie. Ilustratorki, biorące udział w wystawie, niewątpliwie go osiągnęły i mają wpływ na jego dalszy rozwój, kształtując kolejne osoby, aspirujące do zawodu ilustratora. Życzę im kolejnych sukcesów zawodowych, dzięki którym półki dziecięcych biblioteczek zapełnią się wyjątkowymi, pięknymi książkami, cieszącymi nie tylko te małe dzieci, ale i te całkiem dorosłe, które w obcowaniu z książką dobrze zilustrowaną, zaprojektowaną i wydaną, znajdują szczerą dziecięcą radość. ♦

LAS VEGAS

druk cyfrowy, 70x100 cm, 2014

EN

To me, illustration is a boundary area, unspecified, unobvious, and therefore interesting and surprising. A field where different areas meet, various types of sensitivity are expressed. A place where artists and designers feel equally at home.

Proficiency in drawing, a unique style, openness to experiment, ability to create attractive graphic image, but also thinking about the recipient, integration of image and text, illustration consistency throughout the whole, or coherence of narrative told in images. It all makes illustration a very appealing area, while simultaneously providing a great challenge for the artist. Probably for this reason it attracts many students who are willing to take on this difficult task. On the one hand it gives the opportunity to demonstrate great creativity and use individual artistic predispositions of the student, on the other hand it is a design task, dedicated to a specific recipient, with all the restrictions and requirements. Illustration rarely occurs independently, only in relation to the text it takes on symbolism, rounds out, interprets the text, sometimes showing its hidden meaning. A good illustrator tells the story on a par with the author of the text.

Polish illustration has always been our strong point, national treasure even. Together with the Polish poster school this phenomenon gained international recognition. It lasted until the collapse of the publishing market,

which after 1989 was flooded with trashy reprints from the West, eradicating for a while our unique position in this field. Even if the phenomenon of the Polish school of illustration is taken in terms of a closed historical period, it is incredible how inadequately described this area is. While the Polish school of poster is spoken of with pride and sometimes even an illusion of its continuation is sustained, an equally important and valuable tradition of illustration is much less described and analysed. The only attempt at a comprehensive analysis and systematizing the subject was taken up by Anita Wincencjusz-Patyna in the publication *Stacja ilustracja: Polska ilustracja książkowa 1950–1980. Artystyczne kreacje i realizacje* [Illustration station: Polish book illustration from 1950 to 1980. Artistic creations and projects] (Wrocław, 2008).

For several years Polish illustration has been doing well, even very well. There is a new wave of young, talented and original authors. More and more valuable illustration can be found in magazines and children's book is gaining international recognition again. Suffice it to say that in the last four years Polish illustrators won the *Bologna Ragazzi Award* in the non-fiction category (Iwona Chmielewska twice, Marta Ignerska and recently Urszula Palusińska). The whole world of illustration and publishing knows that this award is an illustration Oscar.

The triumphant return of Polish illustration to international fame was initiated by the 2008 *Bologna Ragazzi Award* for the book *Tuwim. Wiersze dla dzieci* [Tuwim. Poems for children] published by Wytwórnia, sole proprietorship business of Magdalena Kłos-Podsiadło, which bet on the originality and quality of illustration, typography and editorial graphics of the book. The project involved a group of young artists associated with the Academy of Fine Arts in Warsaw. Among them was Monika Hanulak, already distinguished by exceptional precision and clarity of the composition and extraordinary sense of design, which are clearly evident in her work to this day.

The exhibition, presented in the Koszarowa Gallery accompanies the 4th edition of *A well-designed book – let's start with children* competition, organized by the Academy of Fine Arts in Katowice. The name of Agata

Dudek reappears in it since the first edition, held in 2008. Agata, still a student then, won one of the main prizes, already presenting images of individual expressive style that is constantly evolving. In the next edition, in 2010, she received the honourable mention from the jury, and in the third, already graduated from the Warsaw Academy, was invited to join the jury. Today she has to her credit many fine children's books, press illustrations and quite a few prestigious awards. Together with Małgorzata Nowak she co-forms the Acapulco graphic design studio.

All three illustrators whose works are presented in the exhibition were associated with the studio of Professor Zygmunt Januszewski, an outstanding teacher of the Academy of Fine Arts in Warsaw, who lead through the years the thriving Illustration Studio. A studio of rich traditions, which earlier was headed by Janusz Stanny, and Jan Marcin Szancer before him. Many young, remarkable artists graduated from it, who today take the lead of contemporary Polish illustration. With attention and pleasure I observed the achievements of Zygmunt Januszewski's students. He was an accomplished illustrator himself, involved in the activities of the Museum of Caricature and Cartoon Art in Warsaw and *Satyrykon* in Legnica. Agata Dudek, Monika Hanulak and Małgorzata Nowak belong to the young generation of Polish illustrators and significantly make their presence in it. They illustrate excellent books, win prestigious awards, Dudek and Hanulak moreover teach illustration at the Academy of Fine Arts in Warsaw.

It seems that Polish illustration is again going strong, but we are still far behind the most thriving overseas publishing markets, and the success is shared by a few of the multitude of people trying to break into the market. The illustrators taking part in this exhibition undoubtedly achieved recognition and have an impact on the further development of the market, educating more people who in turn will aspire to becoming professional illustrators. I wish them continued success, thanks to which the shelves of children's bookcases will fill with unique, beautiful books, enjoyable not only to small children, but also those fully grown, who in contact with a book well-illustrated, designed and published, will experience pure childlike joy. ♦

AGATA DUDEK

STR. 9

ORIGAMI

technika mieszana, kolaż, 27 x 21 cm, 2013

STR. 10—12

TAJEMNICA MALUTKIEJ

TEKST: Anna Onichimowska

OPRACOWANIE GRAFICZNE: Agata Dudek i Małgorzata Nowak

ROZKŁADÓWKA: 42 x 27 cm

Wydawnictwo Ezop, 2012

STR. 13—14

MISTRZ. SPOTKANIE
Z WIToldem LUTOSŁAWSKIM

TEKST: Anna Czerwińska-Rydel i Piotr Rydel

OPRACOWANIE GRAFICZNE: Małgorzata Nowak i Agata Dudek

ROZKŁADÓWKA: 33 x 22 cm

Wydawnictwo Muchomor, 2013

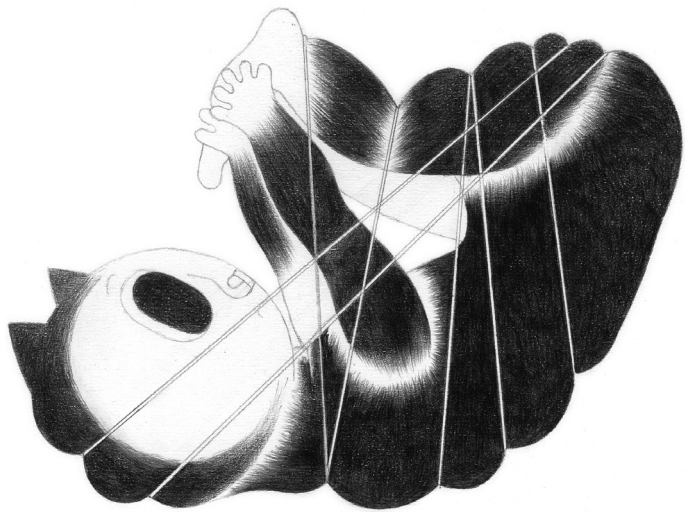
MONIKA HANULAK

STR. 17—21

CYKL (BEZ TYTUŁÓW)
ołówek, 29,7x42 cm, 2013

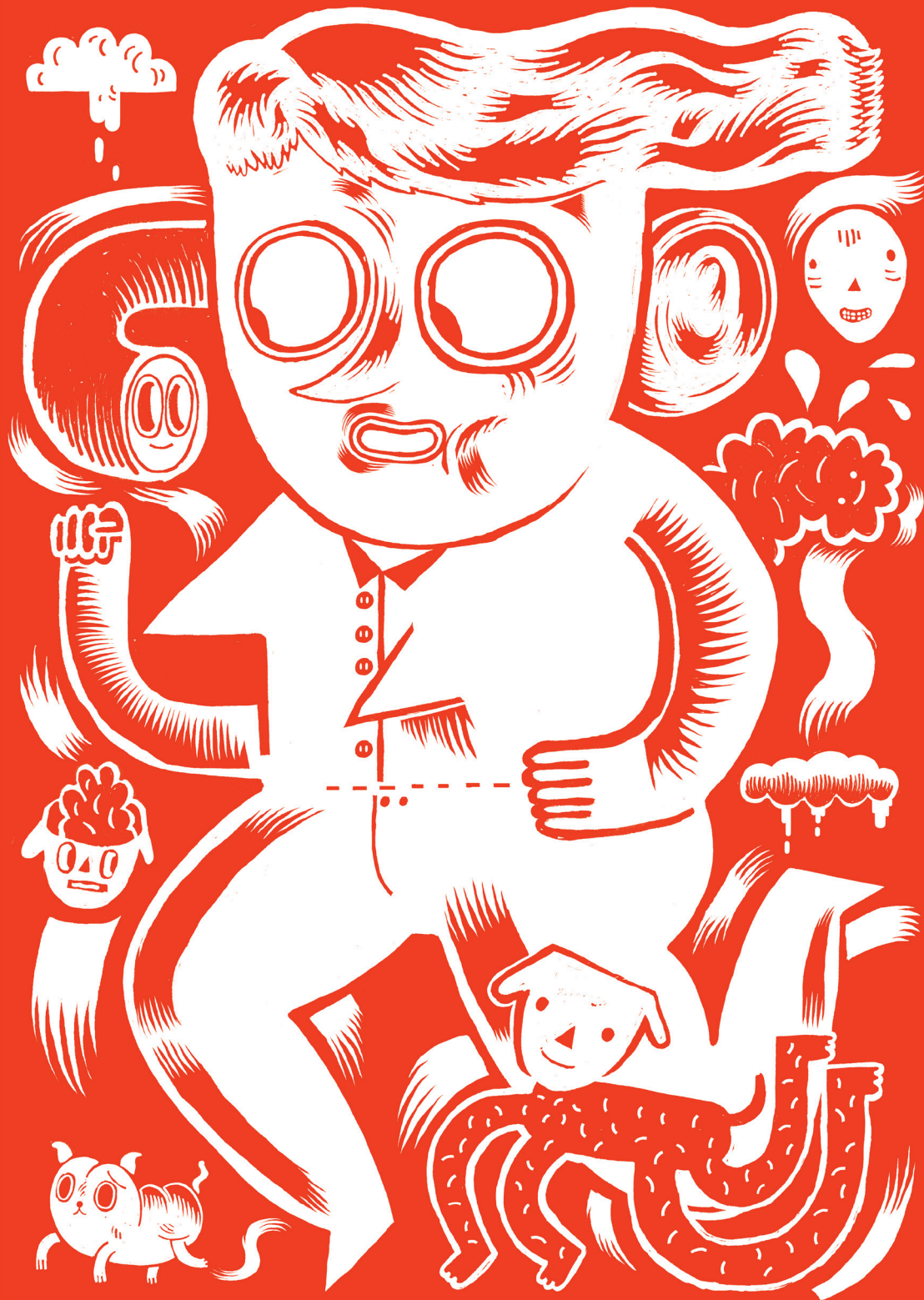

MAŁGORZATA NOWAK

STR. 23	HORROR
technika mieszana, 70x100 cm, 2013
STR. 24	WRÓŻKA
technika mieszana, 70x100 cm, 2013
STR. 25	ACAPULCO
technika mieszana, 70x100 cm, 2013
STR. 26	KOT
druk cyfrowy, 70x100 cm, 2014
STR. 27	PATCHWORK
technika mieszana, 70x100 cm, 2014
STR. 28	TOPILEC
technika mieszana, 70x100 cm, 2014
STR. 29	JELONEK NA RYKOWISKU
druk cyfrowy, 70x100 cm, 2013

1

AGATA DUDEK

URODZONA W 1984 ROKU W WARSZAWIE

Dyplom uzyskała w 2010 roku w Pracowni Ilustracji prof. Zygmunta Januszewskiego na Wydziale Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Zajmuje się ilustracją książkową i prasową, projektowaniem graficznym i stopniowym wypełnianiem przestrzeni formami przeróżnych rodzajów. Autorka kilku wystaw w kraju i za granicą i przetwórcza niesamowitej ilości papieru. W wolnej chwili czyta książki kucharskie i hoduje ekologiczne pomidory na parapecie, a od 2010 roku asystuje w Pracowni Ilustracji warszawskiej ASP. Współzałożycielka Studia Acapulco – gdzie wraz z Małgorzatą Nowak realizuje coraz to wymyślniejsze projekty graficzne i książkowe oraz podryguje do dyskotekowych hitów lat 90-tych. ♦

2

MONIKA HANULAK

URODZONA W 1973 ROKU W SKWIERZYNIE

W 2001 roku ukończyła Akademię Sztuk Pięknych w Warszawie na Wydziale Grafiki. Uzyskała dyplom z wyróżnieniem pod kierunkiem prof. Rafała Strenta w zakresie grafiki warsztatowej oraz aneks pod kierunkiem prof. Grzegorza Pabla w zakresie malarstwa. Od 2001 roku zatrudniona na stanowisku asystenta w Pracowni Podstaw Grafiki Warsztatowej prof. Andrzeja Węclawskiego na Wydziale Grafiki ASP w Warszawie. Od 2006 roku do chwili obecnej jest zatrudniona na stanowisku asystenta w Pracowni Projektowania Ilustracji i Książki. Autorka m.in.: opracowania graficznego i ilustracji do książek *Kic-kic kontra generał Gąsienica* we współpracy z Grażką Lange, Endo 2004, *Smonia*, Wytwórnia 2006, *C'était un crocodile... Petite histoire de l'évolution*, Lirabelle, Francja 2007, *Tuwim. Wiersze dla dzieci*, Wytwórnia 2007, *Debata filozoficzna Królika z Dudkiem o Sprawiedli-*

wości do tekstu Leszka Kołakowskiego, wydawnictwo Muchomor 2009, *Pampilio* do tekstu Ireny Tuwim dla wydawnictwa Wytwórnia 2010, *Boucles d'Or et les deux ours* do tekstu Zidrou dla wydawnictwa Rouergue, Francja 2012, ilustracji i opracowania graficznego książki *Co słyszać* do tekstu Anny Czerwińskiej-Rydel dla wydawnictwa Wytwórnia w serii książek muzycznych we współpracy z Instytutem Chopina, 2012. Brała udział w wielu wystawach grafiki, książki i ilustracji w kraju i za granicą. ♦

3

MAŁGORZATA NOWAK

URODZONA W 1985 ROKU W WARSZAWIE

Absolwentka Wydziału Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Dyplom w 2011 roku w Pracowni Projektowania Książki prof. Macieja Buszewicza, aneks do dyplomu w Pracowni Ilustracji prof. Zygmunta Januszewskiego. Zajmuje się ilustracją książkową i prasową, projektowaniem graficznym i rysunkiem. Od 2012 roku, razem z Agatą Dudek współtworzy studio graficzne Acapulco. ♦

ZESZYT NR 3 – GALERIA KOSZAROWA

AGATA DUDEK / MONIKA HANULAK / MAŁGORZATA NOWAK

REDAKCJA / EDITED BY

Marta Pogorzelec

REDAKCJA JĘZYKOWA / COPY EDITING

Anna Cichoń

TEKST / TEXT

Anna Machwic-Adamkiewicz

PROJEKT GRAFICZNY / GRAPHIC DESIGN

Roman Kaczmarczyk

SKŁAD / LAYOUT

Roman Kaczmarczyk

FOTOGRAFIE / PHOTOGRAPHY

Autorzy

KOREKTA / PROOFREADING

Marta Pogorzelec

TŁUMACZENIE / TRANSLATION

Iza Blacha

WYDAWCA / PUBLISHED BY

Akademia Sztuk Pięknych
w Katowicach

DRUK / PRINTED BY

Drukarnia Kolumb w Siemianowicach Śl.

NAKŁAD / CIRCULATION

200 egzemplarzy

© COPHYRIGHT

ASP Katowice 2014

AGATA DUDEK

MONIKA HANULAK

MAŁGORZATA NOWAK

ISBN 978-83-61424-57-4